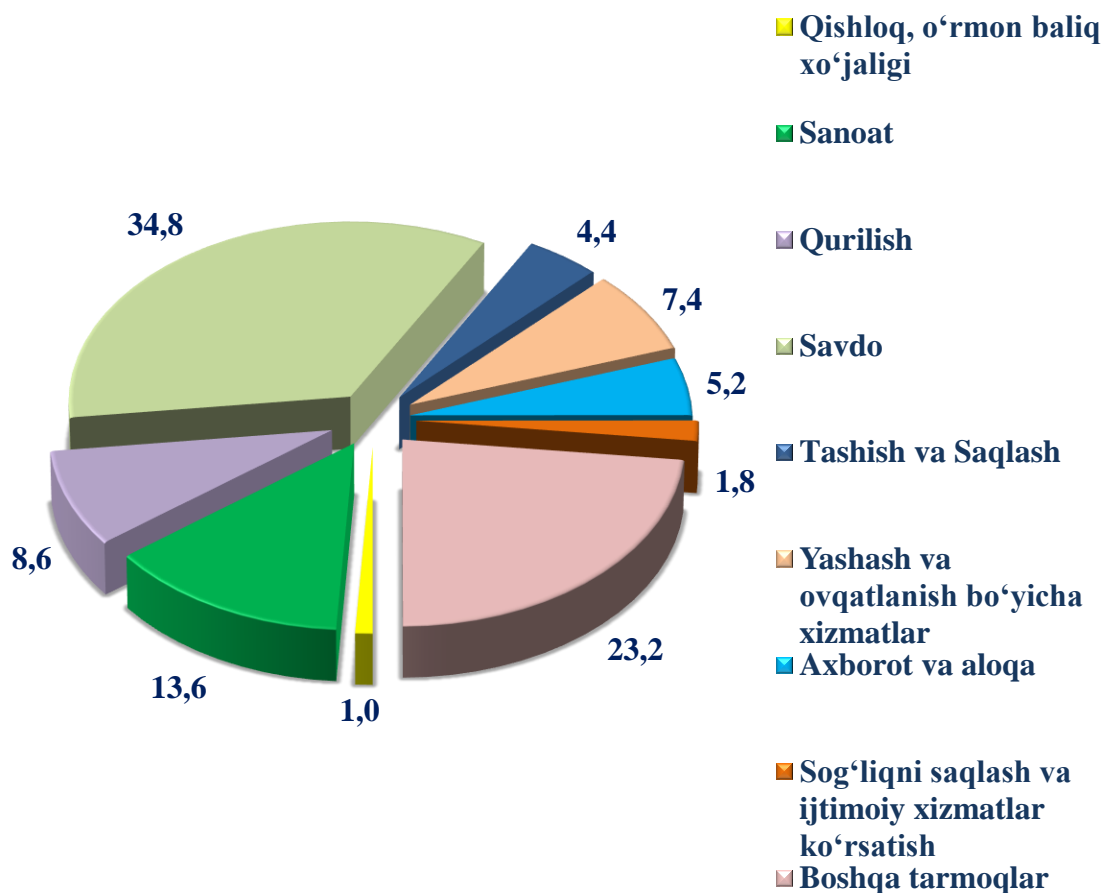

2024-yilning yanvar–dekabr oylarida 16 298 ta yangi kichik korxonalar va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) tashkil qilindi, bu o‘tgan yilning shu davriga nisbatan o‘shirish sur‘ati 0,1 % ga kamaygan.

Eng ko‘p kichik korxonalar va mikrofirmalar savdo sohasida (jamiga nisbatan 34,8%), sanoat tarmog‘ida (13,6 %), qurilish tarmog‘ida (8,6 %), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar tarmog‘ida (7,4 %), axborot va aloqada (5,2 %), tashish va saqlash (4,4 %), sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar (1,8 %), qishloq, o‘rmon, baliq xo‘jaligi (1,0 %) va boshqa tarmoqlar (23,2 %) tashkil etgan.

2024- yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan kichik korxonalar va mikrofirmalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ulushi, foizda

2024- yilning yanvar–dekabr oylarida kichik tadbirkorlik sub‘ektlari tomonidan:

– sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi 67 214,2 mlrd.so‘mni (jami sanoat ishlab chiqarishining indeksi 39,4 %) ni tashkil qiladi;

– investitsiyalar hajmi 35 316,2 mlrd. soʻmlik (umumiy investitsiyalar hajmidagi ulushi 40,0 %) oʻzlashtirildi va 2023-yilning yanvar–dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 5,9 % ni tashkil qildi;

– qurilish ishlari hajmi 39 038,7 mlrd.soʻmlik (qurilish ishlari umumiy hajmidagi ulushi 67,7 %) va 2023-yilning yanvar–dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 96,0 % ni tashkil qildi;

– xizmatlar hajmi 125 152,7 mlrd.soʻmlik koʻrsatilib (jami xizmatlar hajmidagi ulushi 41,9 %), 2023-yilning yanvar–dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 99,6 % ni tashkil qildi;

– avtomobil transportida 52 000,0 ming.tonna yuk tashilib (jami avtomobil transporti yuk tashishdagi ulushi 38,4 %), 2023 yilning yanvar – dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 106,1 % tashkil qildi;

– avtomobil transportida 1 033 600,0 ming.yoʻlovchi tashilib (umumiy yoʻlovchi tashishdagi ulushi 73,7%), 2023-yilning yanvar–dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 102,2 % ni tashkil qildi;

– savdo hajmi 64 517,9 mlrd. soʻmlik chakana tovar aylanmasi shakllanib (umumiy chakana tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 61,2 %), 2023-yilning yanvar–dekabr nisbatan oʻsish surʻati 101,6 % ni tashkil qildi;

– tovarlar eksport hajmi 1 160,7 mln AQSh dollarni (umumiy eksport hajmidagi ulushi 21,0 %), 2023-yilning yanvar–dekabrga nisbatan oʻsish surʻati 69,0 % ni tashkil qildi;

Kichik tadbirkorlikning asosiy iqtisodiy koʻrsatkichlardagi ulushi

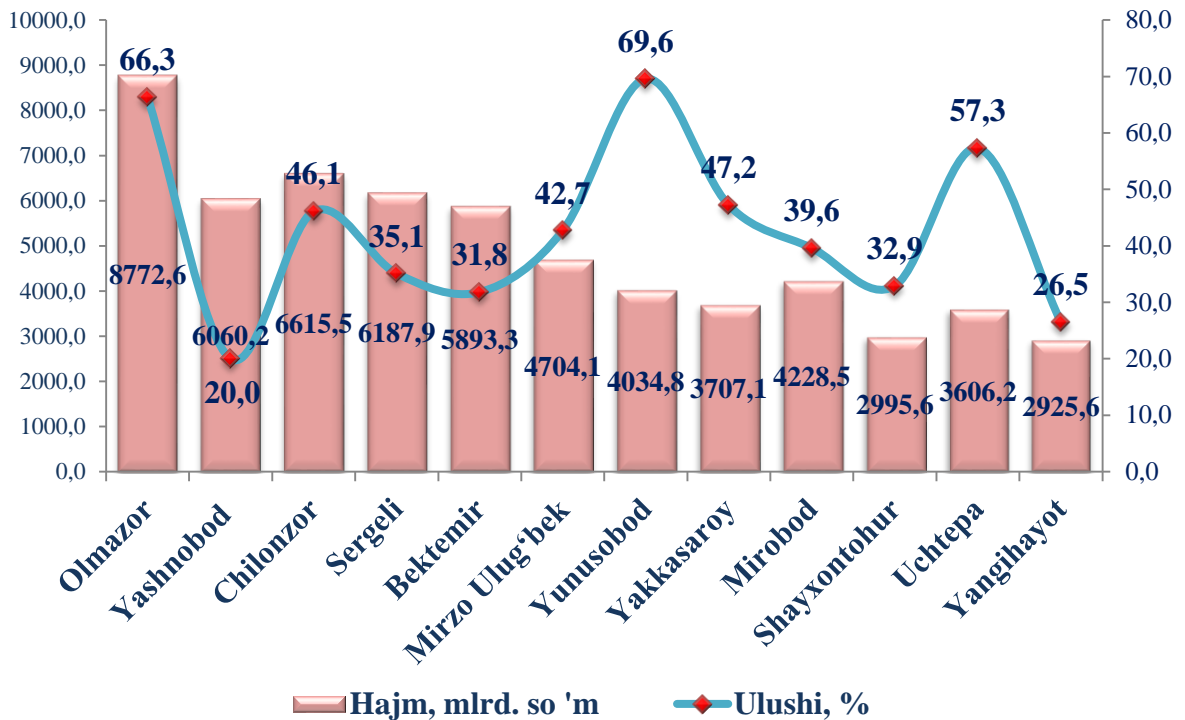
(umumiy hajmiga nisbatan mlrd.soʻmda)

Tumanlar boʻyicha eng yuqori sanoat mahsulotlarni ishlab chiqarish hajmi Olmazor (8772,9 mlrd.soʻm), Chilonzor (6615,5 mlrd. soʻm), Yashnobod (6060,2 mlrd. soʻm), Sergeli (6187,9 mlrd. soʻm), Bektemir (5893,3 mlrd. soʻm), Mirzo Ulugʻbek (4704,1 mlrd. soʻm), Mirobod (4228,5 mlrd. soʻm) tumanlar hissasiga toʻgʻri keladi.

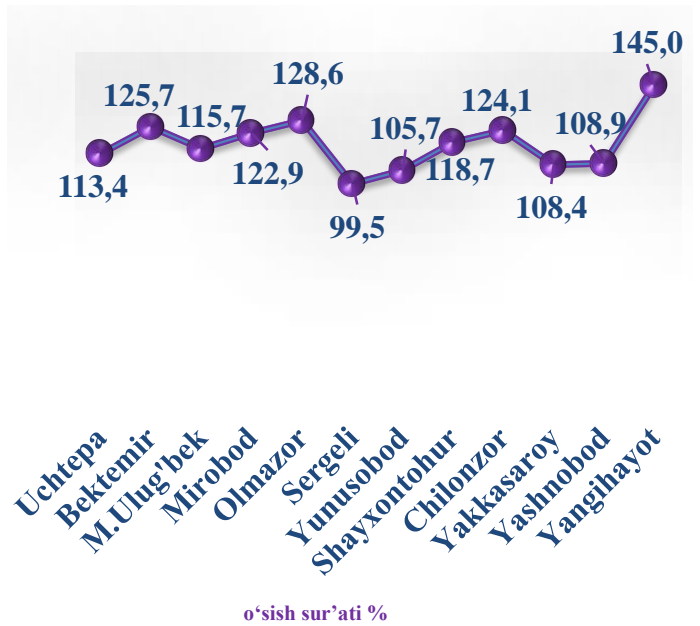
Yunusobod (4034,8 mlrd. soʻm), Yakkasaroy (3707,1 mlrd. soʻm), Uchtepa (3606,2 mlrd. soʻm), Shayxontohur (2995,6 mlrd. soʻm) va Yangihayot (2925,6 mlrd.soʻm) tumanlarda sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi past boʻlib qolmoqda.

2024 -yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi va ulushi

2024- yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana tovar aylanmasi hajmi va o'sish sur'ati

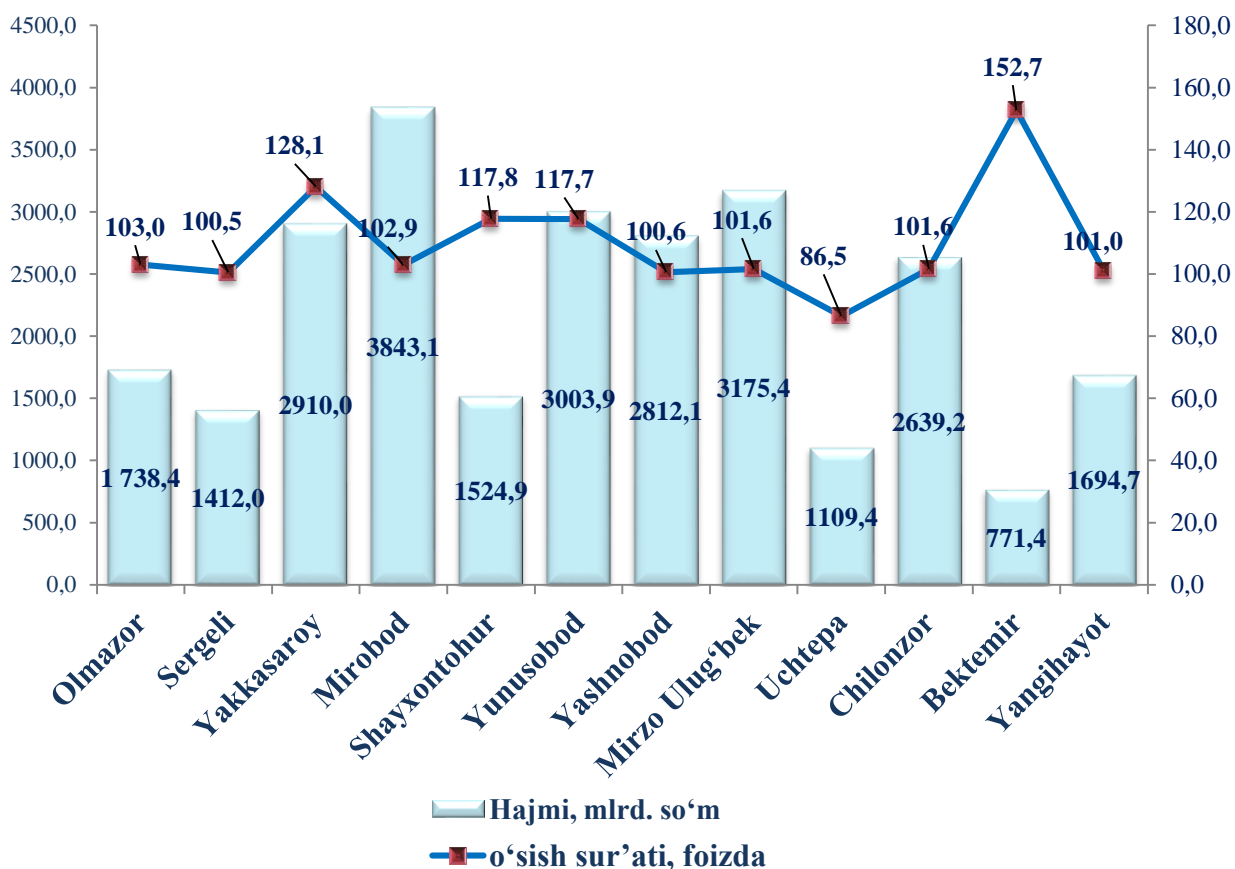

Chakana tovar aylanmasi bo'yicha eng yuqori hajm Chilonzor (11 670,6 mlrd.so'm), Uchtepa (7 929,7 mlrd.so'm), Yunusobod (6 935,6 mlrd.so'm), Shayxontohur (6 414,7 mlrd.so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi.

Shuningdek, tumanlar bo'yicha eng past chakana tovar aylanmasi Bektemir (3 441,3 mlrd. so'm), Sergeli (3 267,5 mld.so'm) va Yangihayot (963,9 mlrd. so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi.

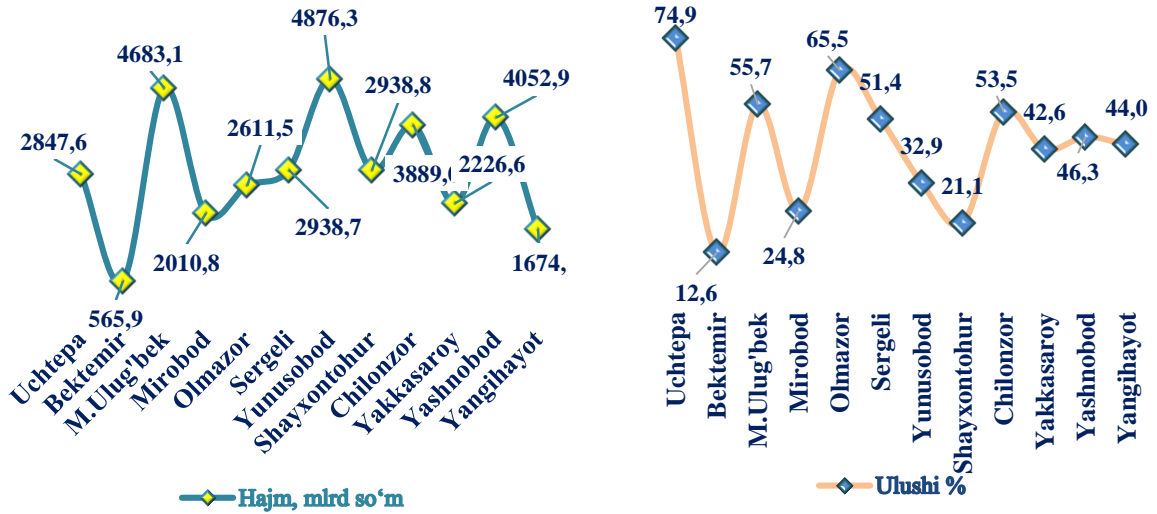
2024- yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da bajarilgan qurilish ishlari hajmi va o'sish sur'ati

Qurilish sohasi bo'yicha eng yuqori hajmga ega bo'lgan Mirobod (3843,1 mlrd. so'm), Mirzo Ulug'bek (3175,4 mlrd.so'm), Yunusobod (3003,9 mlrd. so'm), Yakkasaroy (2910,0 mlrd. so'm) va Yashnobod tumani (2812,1 mlrd. so'm), tumanlariga to'g'ri keladi. Chilonzor (2639,2 mlrd. so'm), Shayxontohur tumani (1524,9 mlrd.so'm), Olmazor tumani (1738,4 mlrd.so'm), Sergeli tumani (1412,0 mlrd.so'm), Yangihayot tumani (1694,7 mlrd. so'm), Uchtepa tumani (1109,4 mlrd.so'm) va Bektemir tumani (771,4 mlrd.so'm) qurilish sohasida past hajmga ega.

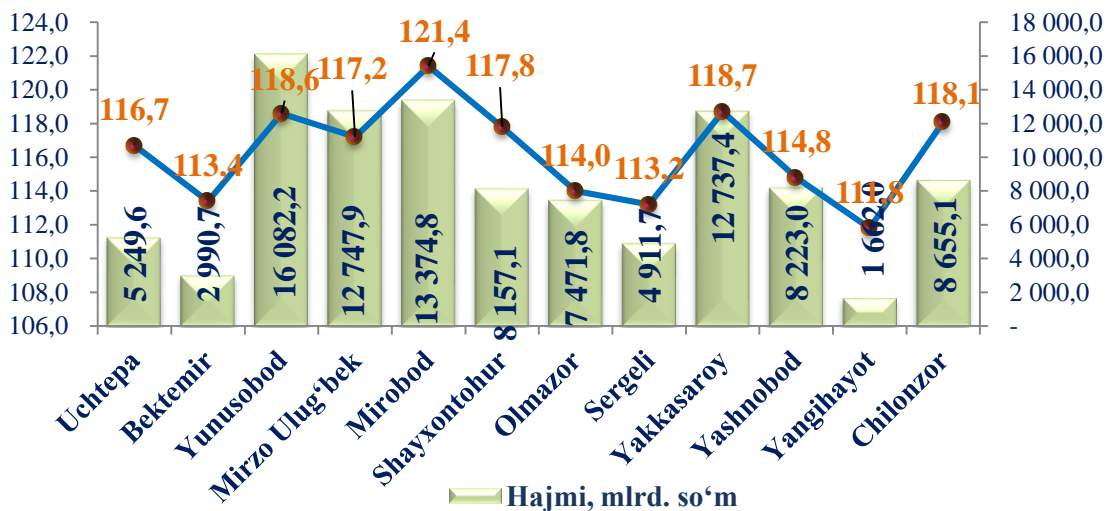

2024-yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da investitsiya sohasi hajmi va ulushi

Investitsiya sohasi bo'yicha eng yuqori hajmlar Yashnobod (4052,9 mlrd. so'm) Mirzo Ulug'bek (4683,1 mlrd. so'm), Yunusobod (4876,3 mlrd. so'm), Uchtepa (2847,6 mlrd. so'm) Shayxontohur (2938,8 mlrd. so'm) Yakkasaroy (2226,6 mlrd. so'm), Sergeli (2938,7 mlrd. so'm) tumanlariga to'g'ri keladi. Mirobod (2010,8 mlrd. so'm), Chilonzor (2226,6 mlrd. so'm), Olmazor (2611,5 mlrd. so'm), Yangihayot (1674,4 mlrd. so'm), Bektemir (565,9 mlrd. so'm) tumanlarida investitsiya hajmi past bo'lib qolmoqda.

2024- yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da xizmatlar sohasi hajmi va o'sish sur'ati

Xizmatlar sohasida eng yuqori hajmlar Mirobod (13374,8 mlrd.so‘m), Yakkasaroy (12737,4 mlrd. so‘m), Yunusobod (16082,2 mlrd.so‘m), Mirzo Ulug‘bek (12 747,9 mlrd. so‘m), Chilonzor (8655,1 mlrd.so‘m),Yashnobod (8 223,0 mlrd. so‘m) va Shayxontoxur 8157,1 mlrd. so‘m) Olmazor (7471,8mlrd.so‘m), tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Eng past xizmat hajmiga ega bo‘lgan Sergeli (4911,7 mlrd.so‘m), Uchtepa (5249,6 mlrd.so‘m), Bektemir (2990,7mlrd.so‘m) va Yangihayot (1662,0 mlrd.so‘m) tumanlari hisoblanadi.

2024- yil yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlikning hududlar bo‘yicha iqtisodiy faoliyat turlari kesimida ulushi, foizda

	Sanoat	Qurilish	Xizmatlar	Chakana savdo
Toshkent shahri	39,4	67,7	41,9	61,2
<i>tumanlar:</i>				
Bektemir	31,8	49,8	45,1	88,7
Mirzo Ulug‘bek	42,7	73,8	47,7	60,0
Mirobod	39,6	65,4	47,3	48,0
Olmazor	66,3	62,3	34,7	64,2
Sergeli	35,1	86,8	44,1	53,1
Uchtepa	57,3	86,2	37,2	84,3
Chilonzor	46,1	72,8	27,2	67,4
Shayxontohur	32,9	39,4	27,3	55,3
Yunusobod	69,6	42,6	34,9	64,3
Yakkasaroy	47,2	56,5	54,3	48,5
Yashnobod	20,0	82,3	50,4	51,1
Yangihayot	26,5	79,6	34,8	60,6

Tumanlar bo‘yicha sanoat mahsulotlarni ishlab chiqarish bo‘yicha eng yuqori ulush Yunusobod (69,6%), Olmazor (66,3 %), Yakkasaroy (47,2%), Mirobod (39,6%), Chilonzor (46,1%), Mirzo Ulug‘bek (42,7%), Shoyxontoxur (32,9%), Bektemir (31,8%), Sergeli (35,1%), Uchtepa (57,3%), Yangihayot (26,5%),va Yashnobod (20,0%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Qurilish bo‘yicha eng yuqori ulush Sergeli (86,8%), Uchtepa (86,2%),Yunusobod (42,6%), Yangihayot (79,6%) Mirzo Ulug‘bek (73,8%),Chilonzor (72,8%), Yakkasaroy (56,5%), Mirobod (65,4%), Olmazor (62,3%), Bektemir (49,8%), Yashnobod (82,3%), va Shayxontoxur (39,4%), tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Xizmatlar sohasida eng yuqori ulush Yakkasaroy (54,3%), Yashnobod (50,4%), Mirobod (47,3%), Mirzo Ulug‘bek (47,7%), Yangihayot (34,8%) Sergeli (44,1%), Uchtepa (37,2%), Bektemir (45,1%), Olmazor (34,7%) Chilonzor (27,2%), Yunusobod (34,9%) va Shayxontohur (27,3%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Chakana savdo aylanmasida eng yuqori ulush Bektemir (88,7%), Uchtepa (84,3%), Chilonzor (67,4%), Olmazor (64,2%), Yunusobod (64,3%), Yangihayot (60,6%), , Mirzo Ulug‘bek (60,0%), Shayxontohur (55,3%), Yashnobod (51,1%), Mirobod (48,0%) Yakkasaroy (48,5%) va Sergeli (53,1%), tumanlariga to‘g‘ri keladi.

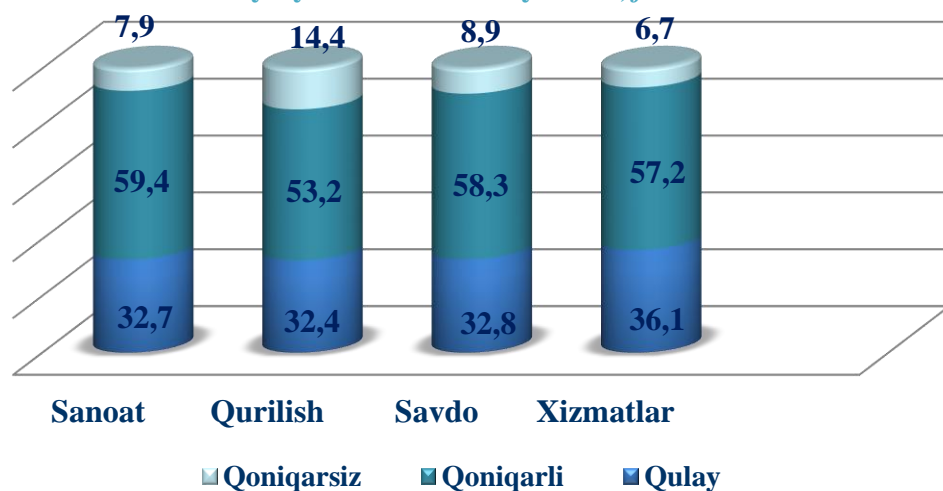
2024-yilning yanvar–dekabr oylarida kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushi 52,4 % ni tashkil qildi (2023-yilning yanvar– dekabr 51,7 %), YAHM tarkibi o‘tgan yilga nisbatan 0,7 foizga kopaygan.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2024-yil yanvar– dekabr oylari yakunlariga ko‘ra, mikrofirma va kichik korxonalarda tanlanma kuzatuvlar o‘tkazildi. Unda 3 870 dan ortiq respondentlar ishtirok etdi.

Kuzatuv ma‘lumotlari tahlili, sanoat sohasida respondentlarning 32,7 % i qulay va 59,4 % esa qoniqarli, qurilish sohasida 32,4 % qulay va 53,2 % esa qoniqarli, savdo sohasida 32,8 % qulay va 58,3 % qoniqarli, xizmatlar sohasida 36,1 % qulay va 57,2 % qoniqarli ni tashkil qilganini ko‘rsatdi.

Joriy iqtisodiy vaziyatga pessimistik ruhda yondashganlar xizmatlarda 6,7 %, qurilishda 14,4 %, savdoda 8,9 % va sanoatda 7,9 % ni tashkil qildi.

Kichik tadbirkorlikda iqtisodiy vaziyatni tarmoqlar kesimida baholash 2024- yil yanvar-dekabr oylarida, foizda

Tahlil natijalaridan kelib chiqib, yangi tashkil etilgan kichik korxonalar va mikrofirmalarga biznes muhitini yaxshilash uchun ko‘rilayotgan chora-tadbirlar natijasida respondentlar yaqin istiqbolda umumiy iqtisodiy vaziyatning yaxshilanishini ijobiy baholayotganligini xulosa qilish mumkin.

STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Tadbirkorlik faoliyati (tadbirkorlik) – tadbirkorlik faoliyati subyektlari tomonidan qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladigan, o'zi tavakkal qilib va o'z mulkiy javobgarligi ostida daromad (foйда) olishga qaratilgan tashabbuskorlik faoliyatidir.

Tadbirkorlik faoliyati subyektlari (tadbirkorlik subyektlari) belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tgan hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirayotgan yuridik va jismoniy shaxslardir.

Yuridik shaxs – o'z mulkida, xo'jalik yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo'lgan hamda o'z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o'z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da'vogar va javobgar bo'la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi.

Yuridik shaxslar mustaqil balans yoki smetaga ega bo'lishlari kerak.

Tadbirkorlik subyektlari o'z faoliyatlarini muvofiqlashtirish, shuningdek, o'z huquqlari va manfaatlarini ifoda etish hamda himoya qilish maqsadida, notijorat tashkilotlar bo'lgan uyushmalarga (ittifoqlarga) va boshqa birlashmalarga birlashishi mumkin.

Chakana savdo bu – oxirgi foydalanuvchilarga tovarlar va xizmatlar sotish bilan bog'liq iqtisodiy faoliyat.

Ulgurji savdo bu – katta miqdordagi tovarlarni sotishni o'z ichiga olgan iqtisodiy faoliyat.

Kichik va o'rta biznes - mustaqil mulk egaligiga, xo'jalik faoliyatini mustaqil tashkil etishga asoslangan va o'z tarmog'ida hukmron mavqe tutmaydigan biznes. Turli mamlakatlarda kichik va o'rta biznes sub'yektlari maqomini belgilab beruvchi mezonlar sifatida korxonada band bo'lgan ishlovchilar soni, korxonaning tovar aylanmasi, aktivlar, kapitalar, foyda miqdori va boshqa ko'rsatkichlardan foydalaniladi. O'zbekistonda kichik va o'rta biznes sub'yektlarini aniqlashda korxonada ishlovchilar soni mezon qilib olingan.